

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה בדבר מתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988
תנובה מרכז שיתופי לשווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ,

טיב – טירת צבי 2000

ביום 31.10.1999 הוגשה הודעת מיזוג לפי סעיף 17 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 ("החוק") בין החברות תנובה מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ ("תנובה"), טירת צבי, קבוצת פועלים להתיישבות שיתופית בע"מ ("הקיבוץ"), וטיב בית חרושת לנקניק ובשר מעושן טירת צבי ("טיב"). במסגרת אותה העסקה הוקמה על-ידי הקיבוץ שותפות מוגבלת חדשה בשם טיב-טירת צבי 2000 ("השותפות") אשר אליה הועברו כל נכסיה של "טיב" ואשר מחצית ממנה נרכשה על-ידי "תנובה". ביום 20.1.2000 הודעתי לחברות על הסכמתי בתנאים למיזוג. לעסקת המיזוג נלווה גם הסכם הפצה בין השותפות לבין "תנובה", אשר בגינו הגישו הצדדים, ביום 26.11.1999, בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 ("החוק").

לאחר שבחנתי את הבקשה הגעתי לכלל מסקנה כי ההסדר מגביל באופן לא משמעותי את התחרות בעסקים, וכי ראוי הוא לפטור מאישורו על-ידי בית-הדין להגבלים עסקיים. הפטור ניתן בכפוף לתנאים הבאים, והנימוקים לו יימסרו בנפרד:

1. הגדרות:

"תנובה" – תנובה מרכז שיתופי לשווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ, "תעשיות מזון תנובה בע"מ" וכל חברה המצויה בשליטת מי מן החברות האמורות, השולטת במי מן החברות או הנשלטת על ידי השולטים במי מן החברות האמורות, לבד או ביחד עם אחרים.

"חוזה השותפות" – חוזה מיום 21.10.1999 בין טירת צבי אגודה שיתופית, טיב בית חרושת לנקניק ובשר מעושן טירת צבי ותנובה מרכז שיתופי לשווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ.

"הסכם ההפצה" – חוזה בין תנובה מרכז שיתופי לשווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ לבין השותפות לפיו חטיבת הבשר של תנובה תשמש כמפיצה הבלעדית של השותפות, אשר צורף לבקשת מתן הפטור.

"מוצרים מעובדים" – נקניקים מסוגים שונים, פסטרמות, מעדני בשר, נקניקיות ומוצרים העשויים מפטם או הודו אשר עברו תהליך עיבוד נוסף.

"קשירה" – כל הסכמה המתנה או קושרת, במישרין או בעקיפין, בין התקשרות לקוח עם תנובה בכל תחום בו תנובה היא בעלת מונופולין, בין שהוכרזה ככזו ובין שלא הוכרזה, לבין התקשרות אותו לקוח עם תנובה שעניינה מוצרים מעובדים, לרבות הסכמה במסגרתה תינתן ללקוח, במישרין או בעקיפין, הטבה לגבי התקשרות בכל תחום בו תנובה היא מונופולין, בין שהוכרזה ובין שלא הוכרזה, כאשר ההטבה ניתנת בקשר עם התקשרות עם תנובה שעניינה

מוצרים מעובדים ; והכל בין שההתניה מתייחסת לעצם החיוב בהתקשרות נוספת ובין שהיא מכתובה היקף התקשרות מסוים עמה.

"שליטה" – החזקה ביותר ממחצית באחד מאמצעי השליטה הבאים : (1) זכות ההצבעה באסיפה כללית של חברה או בגוף מקביל של תאגיד אחר ; (2) הזכות למנות דירקטורים.

"תאגיד" – לרבות חברה, שותפות, נאמנות, קרן להשקעות, חבר בני אדם וכל ישות אחרת בין שנרשמו ובין אם לאו, בין אם מקומיים ובין אם לאו ; התייחסות לאדם משמעה גם התייחסות לתאגיד, והתייחסות לתאגיד משמעה גם התייחסות לאדם.

"החזקה" – במישרין או בעקיפין, לרבות באמצעות זכויות המוקנות לפי הסכם, ולרבות מכוח החזקה או רכישה בידי שלוח או נאמן, חברת נאמנות או חברת רישומים ; מבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, רואים אדם כמי שמחזיק בעצמו ובמישרין בכל החזקות התאגיד בשליטתו, וכן בכל החזקות כל תאגיד שבשליטת תאגיד שבשליטתו, וכן הלאה.

"הטבה" – כל הנחה או טובת הנאה אחרת, לרבות בונוסים כספיים הניתנים כשיעור מהיקף מחזור הרכישות המצרפי מתנובה. לעניין זה : "הנחה" לרבות הנחות כמות, הנחות מטרה או הנחות נאמנות.

"הממונה" – הממונה על הגבלים עסקיים.

2. תנובה לא תהיה צד להסדר קשירה.

3. תנובה לא תתנה אספקת מוצרים המשווקים על ידה בהתחייבות הלקוח לבלעדיות או בהתחייבות הלקוח להבטחת נתח מינימלי או מסוים מכלל המוצרים הזהים או הדומים הנמכרים אצל אותו הלקוח.

4. בין הצדדים להסכם ההפצה לא תהיה כל הסכמה, בין אם במפורש או מכללא, שיש בה כדי למנוע מקיבוץ טירת צבי לעסוק בכל תחום אחר או להתחרות בתנובה בכל תחום אחר למעט במוצרים מעובדים.

5. תוקפו של פטור זה הנו למשך חמש שנים או כל עוד נתח השוק של השותפות בתחום המוצרים המעובדים לא יעלה על 50% - לפי המוקדם מביניהם.

6. סעיף 4.2 להסכם ההפצה (נספח א' לבקשת הפטור) ישונה ויקבע כדלהלן :

"4.2 למרות האמור בסעיפים 4.1 ו-1.8 לחוזה זה לעיל, מוסכם כי אם וככל שחטיבת הבשר תודיע לשותפות בכתב כי אינה חפצה להפיץ את המוצרים בכל שטחי יהודה ושומרון ואו בכל שטחי רצועת עזה (להלן - "השטחים בהם החטיבה אינה מפיצה"), השותפות תהא זכאית להפיץ את המוצרים שלא באמצעות חטיבת הבשר, לשטחים בהם החטיבה אינה מפיצה כאמור. מבלי לפגוע בכלליות האמור מוסכם כי במקרה של הפצת מוצרים לשטחים בהם החטיבה אינה מפיצה, שלא באמצעות חטיבת הבשר, תסמן השותפות את אריזות המוצרים שיופצו לשטחים אלו באופן שונה ובולט תוך הכללת כיתוב בערבית וכן תחתים כל מפיץ, מפיץ משנה וכדומה על התחייבות כי לא ישדל ולא יפנה, במישרין או בעקיפין, ללקוחות הפועלים בתוך תחומי מדינת ישראל, בקשר למכירת המוצרים. בלא לגרוע מן האמור מובהר, כי מפיץ, מפיץ משנה וכדומה, יהיו רשאים למכור מוצרים ללקוחות כאמור, במקרה בו לקוחות אלה יפנו אליהם ביוזמתם. למען הסר ספק, חטיבת הבשר לא תהא זכאית לעמלת הפצה כלשהי בגין מוצרים אותם תפיץ השותפות באופן ישיר בהתאם לפסקה זו."

7. אין בהוראות אלה כדי לגרוע מכל חובה המוטלת על תנובה על פי כל דין או מתוקפם של הוראות ותנאים אחרים שניתנו לתנובה או בהקשר לה על ידי הממונה.

בהתאם לסעיף 15 לחוק נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית-הדין להגבלים עסקיים על-ידי הרואה עצמו נפגע מן ההסדר, איגוד עסקי וכן ארגון צרכנים, וזאת בתוך 45 ימים מפרסום הנימוקים לה.

ד"ר דוד תדמור

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, י"ז שבט תש"ס,

24 ינואר 2000